

Izglītības un zinātnes
ministrija

Iekļaujoša izglītība

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-
2027.gadam

Vebinārs “Iekļaušana un daudzveidība”

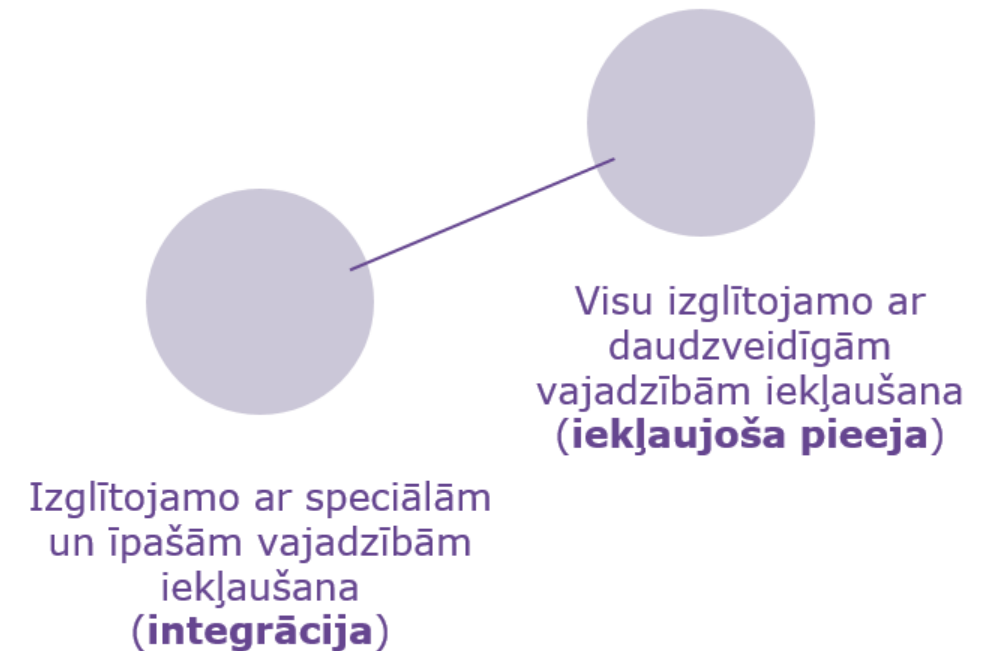
26/05/2022

Izglītības likums, 2021.gada 8.apriļa grozījumi

"7¹) **izglītības kvalitāte** - izglītības process, saturs, vide un pārvaldība, kas ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem".

"3. pants. Tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību

(1) Ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību."

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam

Nozīmīgākās pārmaiņas vispārējā izglītībā (t.sk. pirmsskolas izglītībā):

Mērķtiecīgu atbalsta sistēmu nodrošināšana iekļaujošas izglītības nostiprināšanai:

- **izglītojamo**, kuri sāk mācības obligātajā pirmsskolas izglītībā no piecu gadu vecuma, **agrīnās diagnostikas ieviešana**;
- **atbalsta personāla** un pasākumu pieejamības **nodrošināšana** ikvienā izglītības iestādē, stiprinot iekļaujošas izglītības pieeju;
- izglītības iestāžu darbības stiprināšana **sadarbībā ar vecākiem**, lai atbalstītu izglītojamo mācīšanos un veidotu emocionāli drošu un pozitīvu vidi;
- **pašvaldības atbildības** palielināšana, koordinēta un stratēģiska pašvaldības un **kopienas ieguldījuma vadīšana**, lai izglītības iestādes darbotos sekmīgi – tiktu iesaistīti jaunieši, iekļauti bērni un pusaudži, mācību vide sekmētu izglītojamo emocionālo labsajūtu un veidotu piederības izjūtu.

- ✓ **Ikvienā** izglītības iestādē
- ✓ Pēc iespējas **agrīna** pieeja (prevencija, agrīna diagnostika):
 - 1) vajadzību **novērtēšana**, diagnostika;
 - 2) atbilstošu **atbalsta** pasākumu plānošana;
 - 3) īstenoto atbalsta pasākumu ieviešanas **uzraudzība** un ietekmes novērtēšana.

- ✓ **Personāla** (īpaši atbalsta personāla) pieejamība un kompetence

- ✓ Izglītības iestādēs (īpaši pirmsskolas izglītībā)

- ✓ **Sadarbība un partnerības** izglītības iestādē (izglītības iestādes **vadības** loma, pedagogu savstarpējā sadarbība, sadarbība ar **vecākiem**),

- ✓ Plašāks **sadarbības un partnerību konteksts** (kopienas, pašvaldības): ārpusskolas aktivitātes, resursi un iespējas; dažādu iesaistīto pušu, resursu un iespēju efektīva koordinācija.

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam: mērķi

- ✓ Visi 4 IAP mērķi sniedz ieguldījumu izaicinājuma - **nepietiekami iekļaujoša un emocionāli droša vide izglītības iestādēs** – risināšanā
- ✓ Politikas rezultatīvais rādītājs: 3.2. **Skolēni, kas piedzīvojuši dažāda (emocionālus, fiziskus u. c.) veida pāridarījumus skolā (OECD PISA): 35% (2018) -> 27% (2022) -> 23% (2025)**

- 1. mērķis:** Augsti kvalificēti, uz izcilību orientēti mācībspēki
- 2. mērķis:** Mūsdienīgs, kvalitatīvs un aktuāls izglītības piedāvājums
- 3. mērķis:** Atbalsts ikviena izaugsmei
- 4. mērķis:** Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

2.mērķis: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un aktuāls izglītības piedāvājums

2.1. Rīcības virziens. Izglītības satura un procesa attīstība.

2.1.1. uzdevums: Nodrošināt pilnveidotā mācību satura un pieejas efektīvu īstenošanu vispārējā izglītībā (t. sk. pirmsskolas izglītības pakāpē), jo īpaši fokusējoties uz **iekļaujošu pieeju**, starpdisciplināritāti, STEM, caurviju prasmēm (digitālā pratība, pilsoniskā līdzdalība), sociāli emocionālo mācīšanos un mācīšanos iedziļinoties.

- ✓ Iekļaušanas jēdziens nostiprināts visos trīs jaunajos vispārējās izglītības standartos;
- ✓ Mācību līdzekļi dažādām mērķa grupām;
- ✓ Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides pasākumi; atbalsts skolu vadības komandām;
- ✓ Informatīvi, izglītojoši pasākumi plašākai sabiedrībai (t.sk. vecākiem).

3.mērķis: Atbalsts ikviena izaugsmei

3.1. Rīcības virziens. Institucionāli risinājumi atbalsta nodrošināšanai ikviena izaugsmei.

3.1.1. uzdevums: Nodrošināt iekļaujošas izglītības pieeju visos izglītības līmeņos.

- ✓ Pietiekams pedagogu un atbalsta personāla skaits; mērķis - divu pedagogu nodrošināšana vispārizglītojošajās skolās, prioritāri 1.-3. klašu grupā ar izglītojamo skaitu virs 28 skolēniem klasē un klasēs, kurās ir skolēni ar speciālām vajadzībām; mērķdotācijas pedagogu darba samaksai pārskatīšana;
- ✓ Atbalsts specifiskām mērķa grupām (remigrējušo un imigrantu bērni, romu skolēni, NEET jaunieši u.c.);
- ✓ Agrīnās prevencijas sistēmas bērniem izveide un ieviešana;
- ✓ Vardarbības risku mazināšana izglītojamo vidū un pāridarījumu laicīga novēršana.

3.mērķis: Atbalsts ikviena izaugsmei

3.2. Rīcības virziens. Sadarbība ar vietējo kopienu un dalīta atbildība izglītības mērķu sasniegšanai.

3.2.1. uzdevums: Veicināt vecāku iesaisti un atbalstu skolēnam izglītības mērķu sasniegšanai.

3.2.2. uzdevums: Stiprināt kopienas mēroga sadarbību (pašvaldības ietvaros) indivīda izaugsmei.

- ✓ Sadarbība ar vecākiem, vecāku iesaiste iekļaujošas izglītības jautājumu risināšanā;
- ✓ Pašvaldības koordinēta starpinstitūciju sadarbības sistēma, process un procedūras, iesaistot skolu, pašvaldības dienestus, vecākus un citus kopienas locekļus;
- ✓ Izglītības iestādes un/vai pašvaldības aktīva sadarbība (un koordinācija) ar dažādām iesaistītajām pusēm (NVO, privātais sektors, dažādas valsts un pašvaldību institūcijas u.c.) proaktīvai darbībai krīžu situācijās, patstāvīgam atbalstam dažādām mērķa grupām.

4.mērķis: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība

4.2. Rīcības virziens. Pētniecībā un pierādījumos balstīta, lietotājcentrēta izglītības politika.

4.2.2. uzdevums: Pilnveidot izglītības kvalitātes vadības un monitoringa sistēmu.

- 1. Atbilstība mērķiem** - izglītojamo un visas sabiedrības vajadzībām atbilstoši izglītības rezultāti: attīstītas noteiktas kompetences, spēja iesaistīties darba tirgū un dažādu sabiedrības grupu iekļaušanās iespējas;
- 2. Kvalitatīvas mācības** - mācību process un pedagogi (vistiešākā ietekme uz izglītības rezultātu sasniegšanu);
- 3. Iekļaujoša vide** - izglītojamo un pedagogu motivācija, nodrošinot fizisku un emocionālu drošību;
- 4. Laba pārvaldība** - efektīvi procesi, lai veicinātu iekļaujošu vidi, atbalstītu izglītojamos un pedagogus mācību procesā.

Aktuālais konteksts

(Covid-19, Ukrainas krīze)

Eiropas Savienības Padomes secinājumi (2021/C 221/02):

- ✓ Covid-19 pandēmija ir vēl vairāk izgaismojusi vajadzību risināt ilgstošas strukturālās problēmas, kas pārsniedz **pandēmijas tūlītējās sekas**, tostarp attiecībā uz izglītojamo bērnu un pedagogu labjutību un garīgo veselību. Šī situācija ir **pastiprinājusi vajadzību nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un mācības**, tostarp pirmsskolas izglītību un aprūpi, un to, lai tā būtu pieejama un pieklūstama visiem izglītojamajiem neatkarīgi no viņu dzimuma, konkrētās sociālekonomiskās, etniskās, reliģiskās vai kultūras izcelsmes, specifiskām izglītības vajadzībām vai citiem personiskiem apstākļiem;
- ✓ Dalībvalstīm - valsts un reģionālā līmenī veicinot visaptverošas stratēģijas panākumiem izglītībā, kuru pamatā ir cieša starpnozaru sadarbība visos līmeņos, lai veicinātu sekmīgu vidējās (vai līdzvērtīgas) izglītības iegūšanu un mācību iespējas **un samazinātu to personu skaitu, kas priekšlaicīgi pamet izglītību** un mācības, un tādu izglītojamo skaitu, kam ir vājas sekmes, citstarp, atbalstot visas iestādes pieeju un daudzdisciplīnu sadarbību skolās un pie skolām, **izmantojot uz izglītojamo centrētu vispārēju un iekļaujošu izglītības un mācību redzējumu**, veicinot atsvešināšanās pazīmju agrīnu atklāšanu, pastiprinot riska grupā esošiem izglītojamajiem paredzētas individualizētās ievirzes un atbalsta sistēmas, kā arī veicinot un atbalstot vecāku, aprūpētāju, ģimeņu un kopienu iesaistīšanos.

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES

[IZM_gov_lv](#)

[Izglitibas.ministrija](#)